

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه پرستاری

طرح دوره درس پرستاری سلامت جامعه (گروه های آسیب پذیر)

عنوان درس: پرستاری سلامت جامعه (گروه های آسیب پذیر)	زمان برگزاری: شنبه ۴-۲ دوشنبه: ۱۰-۱۲ کارآموزی: طبق برنامه تحصیلات تکمیلی
مدت دوره: یک ترم تحصیلی	مقطع: کارشناسی ارشد
فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه ترم ۳	مکان برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی، کلاس تحصیلات تکمیلی ۲
تعداد واحد: ۱,۵ واحد تئوری (۲۶ ساعت) - ۱ واحد کارآموزی	مدرس: دکتر ناز آفرین حسینی
پیش نیاز: پیش نیاز یا همزمان: نظریه ها، الگوهای پرستاری سلامت جامعه و کاربرد آنها- برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبت های پرستاری برای سلامت جامعه- روشهای آموزش به فرد، خانواده و جامعه- ارتقای سلامت و سبک زندگی سالم- فرهنگ و پرستاری	
hosseinichenar@yahoo.com	

هدف کلی درس: پس از پایان این درس دانشجو باید بتواند گروه های در معرض خطر در جامعه (گروه های خاص اجتماعی زنان باردار، کودکان ، سالمندان، مهاجرین و بیماران مزمن مانند بیماران دیابتی، بیماران پرفشاری خون) را شناسایی ، ویژگی ها و نیازهای آنان را تعیین نماید و برای رفع نیازهای خاص آنان برنامه ریزی کند.

الف: نظری ۲۶ ساعت: ۱,۵ واحد

- جمعیت آسیب پذیر را تعریف نماید.
- عوامل پیش بینی کننده و روش های تعیین جمعیت در معرض خطر را بیان نماید.
- انواع جمعیت های در معرض خطر را توضیح دهد.
- سیاست های عمومی موثر بر جمعیت های آسیب پذیر را تشریح نماید.
- عدالت در عرضه خدمات سلامت و جمعیت های در معرض خطر را توصیف کند
- موانع دسترسی به خدمات سلامت را ذکر نماید
- مشارکت در سیاست گذاری برای گروه های در معرض خطر را شرح دهد.
- اصول تکاپو شناسی گروه ها را بیان کند.
- تکاپو شناسی گروه را توضیح دهد
- اهداف کار گروهی را لیست نماید.
- انواع گروه (کوچک – بزرگ ، باز – بسته، همگن – ناهمگن، ....) را شرح دهد.
- مراحل تکامل گروه را ذکر کند.
- فرایند کار گروهی را تشریح نماید.
- هنجارهای گروهی را توضیح دهد.
- تضاد و کشمکش در گروه و راه های مقابله با آن را بیان کند.
- نقش های کارکردی و غیر کارکردی در گروه را ذکر نماید.
- تکنیک های تصمیم گیری در کار گروهی را شرح دهد.
- شیوه های مختلف رهبری در گروه را توضیح دهد.

- روش های ارتباط در گروه را شرح دهد.
- کاربرد فرایند پرستاری در کار با جمعیت های در معرض خطر را شرح دهد.
- چگونگی نیازهای خاص جمعیت های در معرض خطر را توضیح دهد.
- چگونگی تعیین تشخیص پرستاری را بیان نماید.
- برنامه ریزی مداخلات پرستاری سلامت جامعه در سه سطح پیشگیری (ارتقاء سلامت، تشخیص زودرس و درمان فوری، پیشگیری از گسترش مشکل و بازتوانی) را شرح دهد.
- ارزشیابی نتایج مداخلات را توضیح دهد
- چگونگی بررسی و اطمینان از دسترسی جمعیت مورد نظر به خدمات (بخش خصوصی یا دولتی) را توصیف کند.
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص جمعیت کودکان را تشریح نماید.
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص زنان باردار را ذکر نماید.
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص سالمندان را ذکر نماید.
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص فقرا را ذکر نماید
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص بی خانمان ها را ذکر نماید
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص خانواده های آسیب پذیر را ذکر نماید
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص افراد وابسته به مواد (اعتیاد) و مصرف تنباکو را ذکر نماید
- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص وابستگی به مواد (اعتیاد) و مصرف تنباکو را ذکر نماید
- با مسائل و نیازهای بهداشتی و مراقبتی خاص بیماریهای عفونی و واگیردار آشنا شود
- با مسائل و نیازهای بهداشتی و مراقبتی خاص بیماران دیابتی آشنا شود.
- با مسائل و نیازهای بهداشتی و مراقبتی خاص بیماران پرفشاری خون آشنا شود.

برنامه زمانبندی درس پرستاری سلامت جامعه (گروه های آسیب پذیر)

جلسه	تاریخ	موضوع
۱		توزیع و توضیح طرح درس و تکالیف
۲		<p>جمعیت آسیب پذیر را تعریف نماید</p> <p>- عوامل پیش بینی کننده و روش های تعیین جمعیت در معرض خطر را بیان نماید.</p> <p>- انواع جمعیت های در معرض خطر را توضیح دهد.</p> <p>- سیاست های عمومی موثر بر جمعیت های آسیب پذیر را تشریح نماید.</p> <p>- عدالت در عرضه خدمات سلامت و جمعیت های در معرض خطر را توصیف کند</p> <p>- موانع دسترسی به خدمات سلامت را ذکر نماید</p> <p>- مشارکت در سیاست گذاری برای گروه های در معرض خطر را شرح دهد.</p>
۳		<p>اصول تکاپو شناسی گروه ها را بیان کند.</p> <p>- تکاپو شناسی گروه را توضیح دهد</p> <p>اهداف کار گروهی را لیست نماید.</p> <p>- انواع گروه (کوچک - بزرگ ، باز - بسته، همگن - ناهمگن، ....) را شرح دهد.</p>
۴		<p>مراحل تکامل گروه را ذکر کند.</p> <p>- فرایند کار گروهی را تشریح نماید.</p> <p>- هنجارهای گروهی را توضیح دهد.</p>

	تضاد و کشمکش در گروه و راه های مقابله با آن را بیان کند.	
5	<p>- نقش های کارکردی و غیر کارکردی در گروه را ذکر نماید.</p> <p>- تکنیک های تصمیم گیری در کار گروهی را شرح دهد.</p> <p>- شیوه های مختلف رهبری در گروه را توضیح دهد.</p> <p>- روش های ارتباط در گروه را شرح دهد.</p>	
6	<p>کاربرد فرایند پرستاری در کار با جمعیت های در معرض خطر را شرح دهد.</p> <p>- چگونگی نیازهای خاص جمعیت های در معرض خطر را توضیح دهد.</p> <p>چگونگی تعیین تشخیص پرستاری را بیان نماید.</p> <p>- برنامه ریزی مداخلات پرستاری سلامت جامعه در سه سطح پیشگیری (ارتقاء سلامت، تشخیص زودرس و درمان فوری، پیشگیری از گسترش مشکل و بازتوانی) را شرح دهد.</p> <p>- ارزشیابی نتایج مداخلات را توضیح دهد</p>	
	امتحان میان ترم	
7	<p>چگونگی بررسی و اطمینان از دسترسی جمعیت مورد نظر به خدمات (بخش خصوصی یا دولتی) را توصیف کند.</p> <p>-مسائل و نیازهای بهداشتی خاص جمعیت کودکان را تشریح نمایید.</p>	
8	<p>مسائل و نیازهای بهداشتی خاص زنان باردار را ذکر نماید.</p> <p>- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص سالمندان را ذکر نماید.</p>	

<p>- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص فقرا را ذکر نماید</p> <p>- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص بی خانمان ها را ذکر نماید</p> <p>- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص خانواده های آسیب پذیر را ذکر نماید</p>	۹	
<p>- مسائل و نیازهای بهداشتی خاص افراد وابسته به مواد (اعتیاد) و مصرف تنباکو را ذکر نماید</p>	۱۰	
<p>- با مسائل و نیازهای بهداشتی و مراقبتی خاص بیماریهای عفونی و واگیردار آشنا شود</p>	۱۱	
<p>- با مسائل و نیازهای بهداشتی و مراقبتی خاص بیماران دیابتی آشنا شود.</p>	۱۲	
<p>- با مسائل و نیازهای بهداشتی و مراقبتی خاص بیماران پرفشاری خون آشنا شود.</p>	۱۳	

روش تدریس:

سخنرانی ، بحث و پرسش و پاسخ، کنفرانس دانشجویی ، طرح کارآیی تیم، طرح تدریس اعضای تیم، PBL

مسئولیت ها و فعالیت های فراگیران :

- بخش تنوری (1.5 واحد)

1- ارائه 1 سمینار در رابطه با موضوعات درس به انتخاب دانشجو

2- مشارکت فعال در کلاس

روش ارزشیابی دانشجو:

الف) در بخش نظری

۱- سمینار : ۲ سمینار: 20 درصد

۱- امتحان میان ترم: 35 درصد

۳- امتحان پایان ترم 35 درصد

۴- شرکت فعال در کلاس: ۱۰ نمره

۵- انجام تکالیف داوطلبانه خارج از برنامه دانشجو حداقل ۵ درصد به نمره پایانی دانشجو اضافه خواهد کرد

۱

سیاست های مدرس در رابطه با این درس :

۱- غیبت کمتر از $\frac{4}{17}$ به ازاء هر جلسه ۰/۵ نمره از ۲۰ نمره کسر خواهد شد.

۲- غیبت بیش از $\frac{4}{17}$ در صورت مجاز شناخته شدن توسط شورای دانشکده منجر به حذف درس و در صورت غیرمجاز شناخته شدن منجر به نمره صفر خواهد شد.

۳- تلفن همراه دانشجویان در کلاس درس بایستی خاموش باشد.

منابع:

منابع اصلی تدریس منابع لاتین رفرانس است ولی جهت مطالعه بیشتر و بررسی وضعیت موارد مذکور در ایران منابع زیر نیز قابل استفاده است.

منابع لاتین

1-Stanhop M,Lancaster J."public Health Nursing" Lippincott co.2008.

2- Lundy K S .community health nursing: caring for the public health,

2009

3-Anderson T,Macfarlane M."Community as Partner". Lippincott Co.2011

4- Londrignon, Lewenson, public Health Nursing. Practicing population based care,2011

5- Watkins and Cousins ,Public Health and community nursing:
Framework s for practice.

6- Ayers, Bruno, Langford. Community Based Nursing Care.: Making the
transition. Mosby co.1999

7- Smith C M, Maurer F A. community health nursing. Saunders Co, 2000

8- سایر منابع کتابخانه ای و اینترنتی

منابع فارسی:

- ۱- محمدی، رخشنده. پرستاری بهداشت جامعه. چاپ اول، تهران. نشرنی
- ۲- جی، ای. پارک، ک. پارک. کلیات خدمات بهداشتی. ترجمه: حسین شجاعی تهرانی، (جلد ۲ و ۳) چاپ اول. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان.
- ۳- عباسی مرئی، فاطمه. پرستاری بهداشت جامعه ۱، نشر و تبلیغ بشری، ۱۳۷۷
- ۴- حاتمی، حسین و دیگران، کتاب جامع بهداشت عمومی. جلد اول، انتشارات ارجمند، ۱۳۸۳
- ۵- میرحسینی، غلامرضا. اصول خدمات بهداشتی. چاپ دوم، نشر ژرف، تهران، ۱۳۷۳.
- ۶- صادقی حسن آبادی، علی. کلیات بهداشت عمومی. ناشر: معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی فارس. چاپ ششم، ۱۳۷۷.
- ۷- جی، ای. پارک، ک. پارک. بیماریهای مزمن غیرواگیر و بیماریهای واگیر شایع : حسین شجاعی تهرانی، (جلد ۴) چاپ دوم. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان. ۱۳۸۱.
- ۸- جی، ای. پارک، ک. پارک. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی. ترجمه: حسین شجاعی تهرانی، (جلد ۱) چاپ دوم. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان. ۱۳۸۱.
- ۹- پارک، ک. طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی. ترجمه خسرو رفایی. انتشارات ایلیا. تهران، ۱۳۸۲ 10
آندرسون گیوی مروت، ذوالعدل محمد. پرستاری بهداشت جامعه.